

spis treści

wstęp • 5

1. koncepcja • 7
2. skąd wiemy o średniowiecznych pielgrzymkach? • 9
3. konstrukcja książki • 14

1. podróże do palestyny w średniowieczu. warunki podróży, motywy jej podejmowania i szlaki podróżników • 17

1. pierwsi europejscy pielgrzymi do ziemi świętej • 19
2. podróżnicy czasu krucjat • 27
3. obrona i ochrona pielgrzymów w ziemi świętej.
zakony rycerskie i bracia mniejsi w jerozolimie • 51
4. europa środkowa wobec idei krucjat • 58
5. palestyna po okresie wypraw krzyżowych • 66
6. motywy podejmowania pielgrzymek z obszaru europy zachodniej
i środkowej. przywileje i obowiązki pielgrzyma • 69
7. motywacja podróżników do ziemi świętej z europy
wschodniej • 79
8. przygotowania. realia podróżowania • 83
9. wenecja i jej interesy. charakter późnośredniowiecznych
pielgrzymek w świetle relacji podróżników • 94
10. co Europejczykom dały podróże do ziemi świętej? • 111

II. uczestnicy wypraw krzyżowych i pielgrzymi z ziem polskich do ziemi świętej w XII–XIII w. • 115

1. „książę lechicki” – uczestnik drugiej wyprawy krzyżowej [1147 r.] • 119
2. książę henryk sandomierski i jego pielgrzymka w 1154 r. • 133
3. jaksa z miechowa – dwukrotny pielgrzym do ziemi świętej [1154 r., 1162 r.] • 150
4. wobec trzeciej krucjaty – domniemani jej uczestnicy: wielisław jerozolimski, dzierzko i krystyn • 156
5. „dux polonie” – uczestnik piątej wyprawy krzyżowej ok. 1217 r. • 160
6. podróżnicy zachodniopomorscy czasu wypraw krzyżowych • 173
7. racibor, syn mściwoja i gdańskiego, i jego domniemana wyprawa • 178

III. pobożni pielgrzymi XIV i XV w. • 185

1. charakter późnośredniowiecznych pielgrzymek • 187
 2. książę kujawski władysław biały – podróżnik w służbie polityki i wiary • 190
 3. pomorscy pielgrzymi w kierunku ziemi świętej: barnim III szczeciński, warcisław VII i warcisław VIII • 197
 4. podróż do ziemi świętej eryka I, króla danii, norwegii i szwecji, księcia pomorskiego • 204
 5. barnim VII z dynastii gryfitów, zwany psiarzem – towarzysz króla eryka I • 212
 6. wielka pielgrzymka pomorzan z lat 1496–1498 • 214
 7. śląscy pątnicy i dyplomaci – książęta: henryk v żagański i mikołaj mały ziębicki • 236
 8. porwany pielgrzym i rycerz – ludwik II, książę brzesko-legnicki • 243
 9. pielgrzymkowe plany mieszczan i kupców królestwa polskiego • 248
 10. plany pielgrzymkowe kupców śląskich • 254
 11. wspomnienia z pielgrzymek odbytych przez kupców śląskich • 257
 12. podróże rycerskie z ziem polskich i przez ziemie polskie – dla pokuty i uzdrowienia • 270
 13. ludzie kościoła, święci i uczeni w podróży na bliski wschód • 278
 14. na skraju epok – podróżnicy z przełomu XV i XVI w. • 290
- zakończenie • 299
- przypisy • 303
- bibliografia • 343